

گزارش

جوسب بوررل **بعد**

ازدیدار با مقامات ایران اعلام کرد

مهلت حل اختلاف را نامحدود

تهدید خواهیم کرد

● شرق: در توصیف رویکرد اتحادیه اروپا نسبت به برجام، عبارت «خرید زمان» زیاد مطرح شده است. نگاه برخی کارشناسان این است که اروپایی‌ها و بیش از همه مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا، ناکام از حل مشکلات، برجام در میانه فشارهای آمریکا و کاهش تعهدات ایران، ترجیح می‌دهند تصمیم‌گیری و اقدام را ازسوی همه طرف‌های درگیر تا حد ممکن به تعویق بیندازند، تا زمانی که احتمالا زمین بازی به نحوی تغییر کند. حرف‌هایی که جوسب بوررل دیروز زده نشان می‌دهد او با تمام توان و تا اطلاع ثانوی همین رویکرد را دنبال می‌کند. او صراحتا گفته است نمی‌خواهد روندی دنبال شود که به پایان توافق منجر شود.نماینده ویژه اتحادیه اروپا در روابط خارجی و سیاست‌های امنیتی که دوشنبه در ایران با رئیس‌جمهور، وزیر خارجه و رئیس مجلس ایران دیدار و گفت‌وگو کرد، در گفت‌وگو با خبرنگاران وعده داد مهلت حل‌وفصل اختلافات درباره برجام در فرایندی که امضاکنندگان اروپایی کلید زده‌اند، به‌طور نامحدود تمدید خواهد شد. مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا گفت که این اتحادیه برای جلوگیری از ارجاع موضوع توافق هسته‌ای به شورای امنیت سازمان ملل یا اعمال تحریم جدید علیه ایران تلاش می‌کند. به گزارش ایسنا، به نقل از خبرگزاری رویترز، بوررل تصریح کرد: «اتحادیه اروپا به‌طور نامحدود مهلت حل‌وفصل اختلافات در رابطه با توافق هسته‌ای ۲۰۱۵ (برجام) را تمدید خواهد کرد تا از ارجاع این موضوع به شورای امنیت سازمان ملل یا اعمال تحریم جدید علیه ایران جلوگیری کند.» او ادامه داد: «ما اتفاق نظر داریم که مستقیما در یک محدوده زمانی دقیق حرکت نکنیم؛ چیزی که ما را ملزم به رفتن به شورای امنیت می‌کند. خواست ما این است، روندی را آغاز نکنیم که به پایان برجام می‌انجامد، بلکه این توافق را حفظ کنیم.» جوسب بوررل پیش‌تر نیز گفته بود که فعال‌سازی این مکانیسم به معنی ارجاع موضوع به شورای امنیت یا بازگشت تحریم‌ها علیه ایران نیست و تضمین می‌دهد که این کشورها فقط برای حل مسائل موجود درباره توافق هسته‌ای دست به این اقدام زده‌اند. مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا همچنین در اظهارات خود پس از سفر به تهران تصریح کرد که با تروئیکای اروپا توافق کرده است که محدوده زمانی ۱۵ روزه برای حل اختلافات را به‌طور متوالی به تعویق بیندازند، هر چند حصول پیشرفت در این زمینه منوط به ادامه حضور آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در ایران برای راستی‌آزمایی و نظارت بر فعالیت‌های هسته‌ای این کشور است. بوررل دوشنبه در دیدار با رئیس‌جمهور ایران به بیان اینکه «باید تلاش کنیم مشکلات در مسیر اجرای برجام رفع بشود»، گفت: «از اینکه طرف‌های اروپایی نتوانستند به تعهدات خود در برجام عمل کنند، متأسف هستم.» به گزارش ایرنا، بوررل با اشاره به اینکه کشورهای اروپایی امروز به دنبال حفظ برجام و حل‌وفصل مسائل برای پابرجانگه‌داشتن برجام هستند، افزود: «به عنوان هماهنگ‌کننده عالی سیاست خارجی اتحادیه اروپا، همه توان خود را برای ایجاد تعاملی قدرتمند در راستای حفظ برجام به کار خواهم بست.» در این دیدار روحانی با بیان اینکه توسعه روابط و همکاری‌ها با کشورهای اروپایی به عنوان شرکای قدیمی، همواره برای ایران حائز اهمیت است، اظهار امیدواری کرد تا با تلاش‌های مسئول جدید سیاست خارجی اتحادیه اروپا شاهد گسترش مناسبات فی‌مابین باشیم. رئیس‌جمهوری با اشاره به روند تلاش‌ها و اقداماتی که در طول ۱۲ سال در نهایت منجر به توافق برجام شد، اظهار کرد: «متأسفانه خروج یک‌جانبه آمریکا از این توافق موانع و مشکلات فراوانی را برای دیگر طرف‌ها در مسیر اجرای کامل آن ایجاد کرد.» روحانی با بیان اینکه اقدام ایران در کاهش تعهدات برجامی، در چارچوب این توافق و برای حفظ آن بوده است، خاطرنشان کرد: «جمهوری اسلامی ایران همچنان آماده تعامل و همکاری با اتحادیه اروپا برای حل‌وفصل مسائل بوده و هر زمان طرف مقابل به‌طور کامل به تعهداتش عمل کند، ایران نیز به تعهدات خود باز خواهد گشت.» رئیس‌جمهوری تلاش‌ها و همکاری‌های مشترک ایران و اتحادیه اروپا را برای حل‌وفصل بسیاری از مسائل و مشکلات منطقه‌ای و بین‌المللی رادگشا دانست و اظهار کرد: «جمهوری اسلامی ایران همچنان به نظارت‌های آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، پایبند بوده و روند نظارت‌ها آن‌چنان که تا امروز انجام شده، ادامه خواهد داشت، مگر اینکه با شرایط جدیدی مواجه شویم.» همچنین در دیدار با علی لاریجانی، رئیس مجلس شورای اسلامی، آمادگی اتحادیه اروپا را برای همکاری در حل مسائل دوجانبه‌ای و منطقه‌ای اعلام کرد. لاریجانی نیز در این دیدار از عهدشکنی آمریکا و رفتار ضعیف اتحادیه اروپا در مقابل آمریکا انتقاد و آمادگی ایران را برای کمک به حل مشکلات منطقه‌ای اعلام کرد. بوررل جمعه راهی واشگتن می‌شود.

«ناگهان، دیر شد» شاید هم نه؛ «ماه‌عسل دیپلماتیک به پایان رسیده» با هر عبارت دیگری، آنچه در آنیم شاید به فرصتی اندک به روند پیشین بازگردد و دوباره تکرار شود. این همان جایی است که سیاست خارجی و سیاست داخلی تنه به تنه هم پیش می‌روند و می‌توانند یکدیگر را کامل یا یکدیگر را نابود کنند.

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی خبرنگار دیپلماسی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

به اوضاع و احوال این روزهای تنش هسته‌ای مابین ایران و اروپا که می‌گیریم، گویی تاریخ یک بار دیگر در حال تکرار است؛ بازگشت به سال‌های ۲۰۰۳. پس از اینکه برنامه هسته‌ای ایران از سوی منافقین افشا و فعالیت‌های اتمی ایران در گزارش‌های آژانس بین‌المللی انرژی اتمی تأیید شد، جمهوری اسلامی ایران تصمیم به تعامل با سه قدرت اروپایی (انگلیس، فرانسه و آلمان) برای حل‌وفصل موضوع هسته‌ای گرفت که اتفاقا در آن زمان نیز حسن روحانی به عنوان دبیر شورای عالی امنیت ملی مسئول مذاکرات بود. نتیجه مذاکرات با اروپا در سه توافق تهران، بروکسل و پاریس، تعلیق داوطلبانه غنی‌سازی و فعالیت‌های مربوط به پلوتونیوم و وعده بیوستن به پروتکل الحاقی از سوی ایران و در مقابل به‌رسمیت‌شناسختن حق ایران در استفاده صلح‌آمیز از انرژی هسته‌ای، عدم ارجاع پرونده ایران به شورای امنیت و دسترسی آسان‌تر ایران به فناوری نوین و تجهیزات هسته‌ای پس از رفع نگرانی‌های

دیدار دو روزه «جوسب بوررل»، نماینده جدید اتحادیه اروپا، از تهران برای نخستین بار در این سمت، شاید نشانگر تلاش‌های اتحادیه در جهت احیای کامل برجام باشد. در بیانیه‌ای که اتحادیه اروپا به‌همین مناسبت صادر کرده، آمده است وی با اختیار قوی از طرف وزرای این اتحادیه به تهران آمده تا فرصتی برای بحث درباره تحولات اخیر منطقه فراهم شود. اگر چنین نظری در دیدگاه مسئولان اتحادیه باشد، معلوم نیست اتحادیه اروپا با کدام پشتوانه قصد مانیجگری تازه دارد. تلاش اروپا برای تحرک تازه در برجام بعد از خروج آمریکا و اجرای پنج‌مرحله‌ای خروج متقابل ایران از آن است. ظاهرا تلاش اتحادیه اروپا به‌منظور ترغیب ایران به تعهدات ره‌اشده برجامی، علی‌رغم خروج یک‌طرفه آمریکااست. اینها در حالی است که اروپا در قبال آمریکا نیز تعهدات زیادی دارد، با از طرف دولت ترامپ زیر فشارهای سخت برای خروج از این توافق است.

این شرایط تقریبا شبیه دوران پس از توافق عمومی اسلامی با تروئیکای اروپایی در مهرماه ۱۳۸۲ در سعدآباد است که به همین نام مشهور شد. در آن توافق نیز علی‌رغم مخالفت‌های داخلی دولت خاتمی به تعهدات خود در قبال آن اقدام به توقف غنی‌سازی و تعطیلی سایت‌های خود کرد، درحالی‌که شاهد هیچ‌گونه قدم عملی از سوی طرف اروپایی نبود. پیدا بود اروپایی‌ها در آن شرایط نیز از سوی آمریکا که اتفاقا در آن توافق نیز حضور نداشت، تحت فشار و تحریم واقع شده بودند. در واقع دولت جورج بوش با تأکید همین شخص جان بولتون، اروپایی‌ها را تحت فشار قرار داد تا از تعهدات قرارداد مذکور سر باز زنند، در نتیجه ایران نتوانست به تعهدات خود در قبال توافق سعدآباد عمل کند. در اینجا بود که در داخل با فشار جریان اصولگرا، دولت دهم به ریاست احمدی‌نژاد به روی کار آمد و همه تعهدات جمهوری اسلامی در این توافق لغو شد. در نتیجه مواضع و عملکرد تند دولت احمدی‌نژاد، پرونده اتمی ایران از آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، خارج و به شورای امنیت سپرده شد. این وضعیت همه اعضای دائم شورای امنیت را به تحریم ایران داده و پرونده در شرایط ویژه اجرای فصل هفتم منشور سازمان ملل که یکی از مهم‌ترین بندهاست، سپرده شد.

آغاز تحرکات در دور جدید

در این دوره از تعهدات به‌جای تروئیکا، کشورهای ۵+۱ دیگر مذاکرات بوده‌اند. آمریکا علی‌رغم امضای اولیه و تعهداتش در این توافق حضور ندارد. در واقع پس از مذاکرات مفصل میان این شش کشور، طرفین به توافقی دست یافتند که مطابق با تعهدات بین‌المللی و تأیید آن از جمله شورای امنیت روبه‌رو شد. گرچه این بار در داخل ایران بار دیگر همان جناح اصولگرا از ابتدای امضای برجام بنای مخالفت با آن را گذاشتند. ولی با تصویب مجلس کار از نظر وجهه قانونی به انتها رسید. با این حال، دولت تازه ایالات متحده تأکید بر خروج و غیرقابل قبول دانستن این توافق داشت. در واقع می‌توان گفت اعتراض اصلی ترامپ در واقع نداشتن سهم آمریکا در مراودات بازرگانی از این توافق بود. در حالی‌که اروپا، چین و روسیه بیشترین مبادلات تجاری

اگرچه در جمهوری اسلامی گفته می‌شود که سیاست خارجی بر اساس مواضع کلان نظام تعیین می‌شود، اما نقش دولت‌ها و رویکردهایشان در تعامل با دیگر کشورها غیرقابل‌انکار است. همان‌طور که در دولت اوباما، اگرچه مذاکره مجرمانه با دولت احمدی‌نژاد آغاز شده بود، اما آنها مذاکره جدی را زمانی آغاز کردند که دولت حسن روحانی بر سر کار آمد.با این اوصاف شرایط سیاست خارجی که در آنیم، آنچه نبود که دولت حسن روحانی از ابتدا با امید به آن بر سر کار آمد، اما نکته آنجاست که برخی هشدارها نیز وجود دارد که گویی این شرایط ممکن است به سمتی بدتر هم پیش برود. اگر فرایند

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

بین‌المللی ازسوی سه کشور اروپایی بود. با این حال، این توافقات به دلیل اینکه ازسوی دولت محافظه‌کار بوش پسر در آمریکا نه‌تنها مورد حمایت قرار نگرفت، بلکه با کارشکنی نیز مواجه شد، عملا راه به جایی نبرد. بنابراین، ایران هم‌زمان با روی‌کارآمدن دولت احمدی‌نژاد راه ازسرگیری فعالیت‌های هسته‌ای و عدم همکاری با آژانس را در پیش گرفت و اروپا ازطریق ارجاع پرونده هسته‌ای به شورای امنیت مسیر همسویی با ایالات متحده و فشار بر ایران را انتخاب کرد؛ مسیری که نهایتا به صدور قطع‌نامه‌های شورای امنیت، رفتن ایران ذیل فصل هفتم منشور سازمان ملل و تحریم‌های همه‌جانبه بین‌المللی ختم شد. به امروز برمی‌گردیم؛ پس از اینکه ترامپ از توافق هسته‌ای خارج شد، ایران تصمیم گرفت برجام را ازطریق تعامل با اروپا حفظ کند. مانند دوره ۲۰۰۳ تا ۲۰۰۶، توافقاتی بین ایران و اروپا شکل گرفت که مهم‌ترین آنها بیانیه پانیی نشست کمیسیون مشترک ارجاع در جولای ۲۰۱۷ و تعهداتی بود که اروپا پذیرفت برای مقابله با تحریم‌های آمریکا و نجات برجام انجام دهد؛ تعهداتی که اروپا بعدها ازطریق تلاش برای راه‌اندازی سازوکار اینستکس به‌دنبال اجرای آن برآمد. با این همه، باز هم این توافقات به دلیل ضعف اروپا و کارشکنی دولت ترامپ راه

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

دیپلماسی

گریز از دور باطل دیپلماتیک

سراسیمگی به برجام طی می‌کند، به نقطه پایان برسد، آغاز معضلاتی خواهد بود که ملت ایران یک‌بار پیش از این در دولت احمدی‌نژاد آن را تجربه کرده بودند و آن بهای مقاومت و البته بدعه‌دی آمریکایی‌ها و اروپایی‌هاست.از آنچه اکنون در مسیر برجام پیش آمده، گریزی نیست. آمریکا از توافق خارج شد و تحریم‌ها را بازگرداند، اروپا به تعهداتش پایبند نبوده و ایران هم تعهداتش را متوقف کرده تا همه با هم بی‌حساب شوند و جلا دیگر جانی برای برجام نمانده، مگر آنکه همه به نقطه‌ای که از آن بعدهی را آغاز کرده‌اند برگردند و قصه را از سر بگیرند.

تا اینجا کار خودش تکرار یک تاریخ است؛ تکرار

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

تجربه سال ۲۰۰۵، پایان توافق سعدآباد با شرایط مشابهی که امروز برای برجام پیش آمده و … . گروه مدیریت بحران در پایان گزارشش به مناسبت چهارمین سال اجرایی‌شدن برجام، نوشته «زوال مداوم برجام چونان ریختن هیزم بر آتش فروزان خاورمیانه است»؛ خاورمیانه‌ای که از آتش و خون سیراب نمی‌شود.

با این اوصاف، می‌توان تاریخ و دور باطل دیپلماسی را شکست، اما با نگاهی واقع‌بینانه به آنچه بر ما رفته و آنچه در پیش‌روست.

از دو کارشناس خواستیم که در این مورد برای «شرق» مطلب بنویسند که در ادامه می‌خوانید.

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی

زینب اسماعیلی